

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Beschikking Wet Bodembescherming

Onderwerp: Beschikking 'instemmen met een deelsaneringsplan'

Locatie: Greppel NS-emplacement Bedum, gemeente Het Hogeland

Locatiecode: GR196600339

Aanvrager: Swietelsky Rail Benelux B.V.

Datum: 19 mei 2022

Dossiernr.: K38221

Documentnr.: 2022-050658

Behandelend ambtenaar: [REDACTED]

- Bijlagen:
1. Verzendlijst beschikking.
 2. Begrippenlijst.

1. MELDING

1.1. Melding van een geval van verontreiniging

Gedeputeerde Staten van Groningen (GS) ontvingen op 4 april 2022 van ATKB, namens Swietelsky Rail Benelux B.V., een melding als bedoeld in artikel 28 juncto artikel 40 van de Wet bodembescherming (Wbb). De melding betreft het voornemen een bodemsanering uit te voeren en het verzoek aan GS om in te stemmen met het ingediende deelsaneringsplan om de benodigde civieltechnische (graaf) werkzaamheden ten behoeve van de geplande verdieping van een greppel op een deel van het NS-emplacement in Bedum uit te kunnen voeren. Ter hoogte van de geplande verdieping van de greppel is bodemverontreiniging aangetoond.

Samen met de melding zijn een deelsaneringsplan, twee rapporten van verkennend onderzoek, een oriënterend¹ en een nader onderzoek¹ ingediend.

Aanvullend is op 29 april 2022 een erratum op het deelsaneringsplan ontvangen.

De vaststelling of sprake is van een geval van ernstige verontreiniging vindt niet plaats in deze beschikking. GS van Groningen hebben namelijk bij besluit van 15 december 2008 (kenmerk 2008-70.895, MB) reeds vastgesteld dat ter plaatse van het stationsgebied in Bedum sprake is van vier gevallen van ernstige bodemverontreiniging met PAK, minerale olie en vluchtige aromaten (Wbb gevallen 1, 2, 3 en 4). Hierbij is tevens vastgesteld dat, bij het huidige gebruik (infrastructuur en werken/industrie/maatschappelijk cultureel), geen sprake is van onaanvaardbare humane, ecologische en/of verspreidingsrisico's. Een spoedige sanering van de aanwezige bodemverontreinigingen is om die reden niet noodzakelijk.

De beschouwde greppel bevindt zich (deels) ter hoogte van Wbb geval 1 en Wbb geval 3.

1.2. Verstrekte gegevens

Bij de melding zijn de volgende gegevens verstrekt:

- Erratum op het saneringsplan met kenmerk 20211840/rap03, Verdieping greppel ter plaatse van geval 3 spooreplacement Bedum, ATKB, referentie 20211840/brf01, d.d. 29 april 2022;
- Rapport '(Deel)saneringsplan verdieping greppel ter plaatse van geval 3 spooreplacement Bedum', ATKB, kenmerk 20211840/rap03, d.d. 31 maart 2022;
- Rapport 'Verkennend bodemonderzoek greppel zuidzijde spooreplacement Bedum', ATKB, kenmerk 20211840/rap01, d.d. 24 februari 2022;
- Rapport 'Verkennend bodemonderzoek schouwpaden', ATKB, kenmerk 20190756/rap03, d.d. 13 mei 2020;
- Rapport 'Nader bodemonderzoek NS-Emplacement Bedum', Grondslag B.V., projectnummer Grondslag 12651, d.d. 27 augustus 2008;
- Definitief eindrapport 'Oriënterend Onderzoek NS-emplacement Bedum', Ingenieursbureau Van Limborgh B.V., kenmerk RZ/120022, d.d. 12 oktober 2001

2. BESLUIT

2.1. Hoofdpunten besluit

De verstrekte onderzoeksgegevens zijn beoordeeld op volledigheid en op juistheid. De aangeleverde onderzoeksrapporten zijn bij elkaar genomen beschouwd als een nader onderzoek zoals bedoeld in artikel 29 van de Wet bodembescherming. Op basis van deze gegevens bestaat er naar het oordeel van GS in voldoende mate inzicht in de aard en omvang van de aanwezige verontreinigingen ter plaatse van

¹ Betreffende rapporten reeds bij GS bekend en beoordeeld ten behoeve van de vaststelling van de ernst en de spoed zoals is beschikt bij besluit van 15 december 2008 met kenmerk 2008-70.895, MB

de onderzochte deelsaneringslocatie. Op basis van deze gegevens besluiten GS van Groningen:

1. met toepassing van artikel 40 lid 2 Wbb in te stemmen met het ingediende deelsaneringsplan;
2. met toepassing van artikel 39 lid 2 Wbb dat aan de instemming met het deelsaneringsplan voorschriften zijn verbonden (zie onder 2.2).

2.2 Voorschriften/maatregelen

Aan de instemming met het deelsaneringsplan verbinden wij de volgende voorschriften:

- a. De sanering dient te worden uitgevoerd conform het deelsaneringsplan van 31 maart 2022, het ingediende erratum van 29 april 2022 en deze beschikking;
- b. Conform de Omgevingsverordening provincie Groningen dient de initiatiefnemer van de sanering de startdatum van de werkzaamheden uiterlijk 10 dagen voorafgaande aan de feitelijke start van de sanering digitaal te melden via het meldingsformulier op:
<http://www.provinciegroningen.nl/vergunningen/bodemverontreiniging/>
Wanneer de sanering niet wordt begonnen op de overeenkomstig het eerste lid gemelde aanvangsdatum of de overeenkomstig dit lid aangepaste aanvangsdatum, wordt de nieuwe aanvangsdatum direct aan GS gemeld;
- c. De initiatiefnemer van de sanering of degene die de bodem saneert, meldt wijzigingen van het saneringsplan waarmee Gedeputeerde Staten van Groningen hebben ingestemd, door middel van het formulier "melden van een wijziging van het saneringsplan", uiterlijk twee weken voorafgaand aan de uitvoering van die wijzigingen schriftelijk aan GS van Groningen. Dit formulier is beschikbaar via
<http://www.provinciegroningen.nl/vergunningen/bodemverontreiniging>
Provinciale Staten van Groningen kunnen nadere regels stellen omtrent de gegevens die bij de melding worden verstrekt;
- d. Indien zich tijdens de sanering onvoorziene omstandigheden en/of afwijkingen voordoen ten opzichte van het voorliggende saneringsplan, dient de initiatiefnemer van de sanering of degene die de sanering feitelijk uitvoert direct contact op te nemen met de toezichthouder bodem van de Omgevingsdienst Groningen te Veendam (toezichtwbb@od-groningen.nl of tel. 0598-788000);
- e. De initiatiefnemer van de sanering of degene die de sanering feitelijk uitvoert dient de toezichthouder van de Omgevingsdienst Groningen ten minste twee werkdagen voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden in kennis te stellen van zogenaamde kritische momenten van de sanering, zoals het bereiken van de einddiepte dan wel het gereedkomen van de ontgraving, bemonsteren van depots, het aanvullen van ontgravingen, het herschikken van grond op de locatie e.d.;
- f. De initiatiefnemer van de sanering of degene die de sanering feitelijk uitvoert dient afdoende maatregelen te nemen om hinder en overlast voor de omgeving als gevolg van de werkzaamheden tot een minimum te beperken;
- g. Eventuele -ook onbedoelde- gevolgen van de sanering vallen onder de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer van de sanering, evenals het maken van afspraken met en het informeren van direct betrokkenen en omwonenden;
- h. De initiatiefnemer van de sanering of degene die de sanering feitelijk uitvoert meldt conform artikel 5.10 lid 4 POV de beëindiging van de sanering c.q. een fase van de sanering binnen een week na beëindiging van de saneringswerkzaamheden aan GS door middel van het doen van een

schriftelijke melding van de beëindiging van de sanering c.q. een fase van de sanering aan de toezichthouder van de Omgevingsdienst Groningen. Dit formulier is beschikbaar via

<http://www.provinciegroningen.nl/vergunningen/bodemverontreiniging/>;

- i. Uiterlijk dertien weken na de uitvoering van de gehele sanering als bedoeld in artikel 39c van de Wbb dient de initiatiefnemer of degene die de sanering feitelijk uitvoert in vijfvoud een saneringsverslag van de uitgevoerde sanering ter instemming te overleggen aan GS. Deze aanvraag voor instemming met het saneringsverslag dient te geschieden door middel van het formulier "aanvragen van een besluit over instemming met een saneringsverslag". Dit formulier is te vinden op:
<http://www.provinciegroningen.nl/vergunningen/bodemverontreiniging/>
- j. Indien na afloop van de sanering sprake is van restverontreiniging dient, uiterlijk 13 weken na indienen van het saneringsverslag, degene die de bodem heeft gesaneerd een nazorgplan ter instemming aan GS te overleggen. In dit nazorgplan worden de beperkingen in het gebruik van de bodem of de maatregelen in het belang van de bescherming van de bodem beschreven, als bedoeld in artikel 39d van de Wbb. Dit nazorgplan kan ook als onderdeel in het saneringsverslag worden opgenomen;
- k. De ontgraving dient te worden aangevuld met grond die minimaal voldoet aan de klasse "Industrie" als bedoeld in het Besluit bodemkwaliteit.

3. PROCEDURE

Het besluit is genomen met inachtneming van titel 4.1 van Hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Omdat ons geen belanghebbenden bekend zijn die bezwaar zouden kunnen hebben tegen de onderhavige beschikking is afgezien van horen zoals bedoeld in artikel 4:8 Awb.

3.1. Terinzagelegging

Het besluit met de bijbehorende stukken liggen ter inzage van 9 juni 2022 tot en met 20 juli 2022 op werkdagen, tijdens kantooruren:

- in het gemeentehuis van Het Hogeland en buiten kantoor tijden alleen na telefonische afspraak;
- in het provinciehuis, St. Jansstraat 4 te Groningen. [REDACTED]

Overeenkomstig artikel 28, zevende lid, van de Wbb hebben wij Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland in kennis gesteld.

3.2. Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van deze brief een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u in de digitale brochure 'Bezwaar maken tegen een besluit' die u kunt vinden op de website van de provincie Groningen (www.provinciegroningen.nl). Als u overweegt een bezwaarschrift in te dienen, zouden wij het op prijs stellen als u eerst contact met ons opneemt. Wellicht kunnen uw bezwaren door een toelichting van ons worden weggenomen.

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl

Voor inhoudelijke vragen over dit besluit kunt u contact opnemen met [REDACTED]

4. TOELICHTING BESLUIT

4.1. Situatie

De deelsaneringslocatie betreft een deel van de zuidelijke berm direct grenzend aan de spoorbaan (deels) ter hoogte van Wbb gevallen 1 en 3 op het spooremlacement in Bedum. Ter plaatse van deze berm is een afwateringsgreppel aanwezig, welke begroeid is met gras en riet. Het voornemen bestaat om deze greppel tot maximaal 1,0 meter minus bovenzijde spoor (m -bs) te verdiepen. Dit om de werking van de greppel te verbeteren. Betreffende verdieping maakt onderdeel uit van verschillende civieltechnische ingrepen op of nabij het spoor.

De sanering zal worden uitgevoerd ter plaatse van de percelen kadastraal bekend als gemeente Bedum, sectie C, nummers 1309 (deels) en 1481 (deels).

4.2. Verontreinigingssituatie

Als gevolg van voormalige activiteiten met betrekking tot het spoor(emplacement) in Bedum is de bodem (grond en grondwater) ter plaatse van het emplacementsgebied in Bedum in het verleden plaatselijk in meer of mindere mate verontreinigd geraakt met zware metalen, polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK), minerale olie en vluchtige aromaten.

Ter plaatse van het emplacementsterrein zijn in het verleden enkele bodemsaneringen uitgevoerd (zo ook ter plaatse van Wbb geval 1). Op basis van de bekende gegevens en de bij onderhavige melding ingediende onderzoeksgegevens blijkt dat ter hoogte van de beschouwde deelsaneringslocatie plaatselijk sprake is van met PAK, minerale olie en vluchtige aromaten verontreinigde grond en grondwater (Wbb geval 3 en restverontreiniging Wbb geval 1).

De grondwaterstand op de locatie wordt verwacht op een diepte van circa 1,0 m -mv. Het diepste punt van de greppel is gelegen op circa 0,25 m -mv. Dit betekent dat de grondwaterstand op het diepste punt op circa 0,75 m -mv kan worden aangetroffen.

Ter plaatse van de saneringslocatie is sprake van een infiltratiezone.

4.3. Vaststelling geval van ernstige verontreiniging

Bij besluit van 15 december 2008 (kenmerk 2008-70.895, MB) hebben GS van Groningen vastgesteld dat sprake is van een geval van ernstige verontreiniging met minerale olie en vluchtige aromaten en dat bij afwezigheid van onaanvaardbare humane-, ecologische- en verspreidingsrisico's, een spoedige sanering van de bodem niet noodzakelijk is.

4.4. Saneringsdoelstelling

Voor de saneringsdoelstelling is het gestelde in artikel 38 lid 1 van de Wbb bepalend. In de Circulaire Bodemsanering 2013 zijn hierover nadere regels vastgelegd.

In artikel 38 Wbb is bepaald dat degene die de bodem saneert, de sanering zodanig uitvoert dat:

- a. de bodem tenminste geschikt wordt gemaakt voor de functie die hij na de sanering krijgt waarbij het risico voor mens, plant en dier als gevolg van blootstelling aan de verontreiniging zoveel mogelijk wordt beperkt;
- b. het risico van de verspreiding van verontreinigde stoffen zoveel mogelijk wordt beperkt;
- c. de noodzaak tot het nemen van maatregelen en beperkingen in het gebruik van de bodem (de nazorg) na sanering zoveel mogelijk wordt beperkt. 'Zoveel

mogelijk' betekent dat de kosten in goede relatie moeten staan tot het resultaat van de sanering.

Indien nazorg nodig is om het saneringsresultaat in stand te houden en te controleren moeten de nazorgmaatregelen voldoende zijn om er voor te zorgen dat de verontreiniging die na de sanering is achtergebleven, niet zal leiden tot een vermindering van de kwaliteit van de bodem die na de sanering is bereikt (artikel 39d Wbb).

Aanleiding tot de deelsanering is de voorgenomen verdieping van de greppel aan de zuidzijde van het spoor. Een deel van de graafwerkzaamheden zal worden uitgevoerd ter plaatse van een deel van het geval van ernstige bodemverontreiniging (Wbb geval 1 en 3). Hierbij zal (mogelijk) sterk met PAK en minerale olie verontreinigde grond worden ontgraven.

In het deelsaneringsplan is de saneringsdoelstelling als volgt omschreven: "De doelstelling is het saneren van de locatie, zodanig dat de locatie geschikt is voor het toekomstige gebruik van de locatie (en voor de verdieping van de greppel uit te voeren (graaf)werkzaamheden) en geen sprake is van gebruiksbeperkingen."

Op basis van de beschikbare gegevens wordt verwacht dat de benodigde graafwerkzaamheden boven de grondwaterstand zullen worden uitgevoerd. Het instellen van een bronbemaling is om die reden niet nodig.

Het belang van de bodem verzet zich niet tegen de deelsanering omdat:

- geen sprake zal zijn van herverontreiniging;
- geen sprake zal zijn van verspreiding van de verontreiniging;
- de maatregelen een toekomstige sanering van de (rest)verontreiniging niet in de weg zal staan.

De saneringsdoelstelling voldoet hiermee aan artikel 38 en artikel 40 van de Wbb.

4.5. Saneringsaanpak

In het door ATKB opgestelde deelsaneringsplan (31 maart 2022) en Erratum (29 april 2022) is de aanpak van de deelsanering uitgewerkt.

Ter plaatse van de deelsaneringslocatie (te verdiepen greppel) zal de aanwezige licht tot sterk verontreinigde grond tot de gewenste diepte worden ontgraven en afgevoerd. Na afloop van de werkzaamheden dient het nieuwe maaiveld ter plaatse van de deelsaneringslocatie (de nieuwe greppelbodem), als onderdeel van het NS-emplacementsterrein, tot minimaal 0,5 meter minus het nieuwe maaiveld te voldoen aan klasse Industrie.

Voor meer gedetailleerde informatie over de saneringswerkzaamheden wordt met name verwezen naar het Erratum op het deelsaneringsplan en de daarbij opgenomen tekeningen en dwarsprofielen.

4.6. Wijzigingen op het saneringsplan

Degene die de bodem saneert meldt wijzigingen op het saneringsplan, waarmee GS van Groningen hebben ingestemd, door middel van het formulier "melden van een wijziging van het saneringsplan", uiterlijk 2 weken voorafgaand aan de uitvoering van de sanering schriftelijk aan GS van Groningen. Dit formulier is te downloaden via www.provinciegroningen.nl.

GS van Groningen kunnen vervolgens aanwijzingen geven voor de verdere uitvoering van de sanering (artikel 39 lid 4 en 5 Wbb). Binnen een week beoordelen GS van Groningen of de afwijkingen nog passen binnen de gekozen saneringsoplossing en ook overigens acceptabel zijn. Als dat niet het geval is zullen GS van Groningen aan de saneerder aangeven dat ofwel het oorspronkelijke saneringsplan moet worden gevolgd ofwel een herzien saneringsplan noodzakelijk is.

Indien tijdens de sanering blijkt dat door onvoorziene omstandigheden een wijziging van het saneringsplan noodzakelijk is, dan dient dit vooraf met de toezichthouder bodem van de Omgevingsdienst Groningen te Veendam te worden afgestemd (tel. 0598-788 000).

4.7. Evaluatie van de sanering en nazorg

Na de uitvoering van de sanering dient zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk 13 weken na afronding van de sanering, schriftelijk verslag aan GS van Groningen te worden gedaan conform artikel 39c Wbb.

Gedeputeerde Staten zullen slechts met het verslag instemmen indien gesaneerd is in overeenstemming met het bepaalde bij of krachtens artikel 38 Wbb. Deze instemming is een beschikking in de zin van de Algemene wet bestuursrecht en wordt bekend gemaakt in de gebruikelijke bladen. Het besluit (c.q. de beschikking) op het evaluatieverslag wordt aan de Openbare Registers van het Kadaster ter inschrijving aangeboden.

In het evaluatierapport wordt tevens de aard en omvang van de restverontreiniging beschreven. Op grond daarvan wordt, met het oog op het beheer van de restverontreiniging, aangegeven welke beperkingen in het gebruik van de bodem en welke nazorgmaatregelen noodzakelijk zijn.

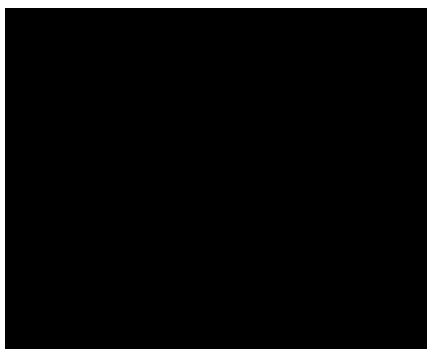
Indien sprake is van beperkingen in het gebruik van de bodem en/of sprake is van nazorgmaatregelen dient gelijktijdig met of zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk 13 weken na het indienen van het evaluatierapport, een nazorgplan te worden ingediend. Dit nazorgplan dient te voldoen aan artikel 39d Wet bodembescherming en heeft ook instemming van GS. De beschikking op het nazorgplan wordt tevens aan de Openbare Registers van het Kadaster ter inschrijving aangeboden.

4.8. Tijdsduur/aanvang van de sanering

De melder heeft aangegeven de sanering in het voorjaar van 2022 te willen uitvoeren en afronden.

Gedeputeerde Staten van Groningen:

Namens dezen:

BIJLAGE 1: VERZENDLIJST BESCHIKKING

Van dit besluit is een afschrift gezonden aan:

- Swietelsky Rail Benelux B.V., Postbus 206, 5060 AE Oisterwijk;
- ATKB, Stationsstraat 29C, 9401 KW Assen;
- Railinfratrust B.V., Moreelsepark 3, 3511 EP Utrecht;
- Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland, Postbus 26, 9980 Uithuizen;
- Omgevingsdienst Groningen, Postbus 97, 9640 AB Veendam.

BIJLAGE 2: BEGRIPPENLIJST

In deze beschikking kunnen de volgende begrippen zijn gehanteerd.

Wat is bodemverontreiniging?

Sommigen vinden de bodem verontreinigd als er iets in zit dat er van nature niet thuishoort. Deze definitie is echter te breed als we verontreiniging benaderen als een milieuprobleem. Niet alle vreemde stoffen die in de bodem voorkomen, zijn schadelijk. Sommige zaken worden om allerlei redenen bewust in de bodem ondergebracht, bijvoorbeeld funderingen, opslagtanks, riolen en onze overledenen. In de Wet bodembescherming is verontreiniging beperkt tot een aantal stoffen. De wet is erop gericht om verontreiniging te voorkomen en problemen van verontreinigingen die desondanks zijn ontstaan, op te lossen.

Hoe ontstaat bodemverontreiniging?

Vaak wordt gedacht dat bodemverontreiniging slechts een vervelende erfenis is uit vroeger tijden. Zeker, we zijn nog druk bezig verontreiniging uit het verleden te saneren. Maar ook nu ontstaat dagelijks wel ergens nieuwe bodemverontreiniging die om aandacht vraagt. Dat is onvermijdelijk; denk aan oorzaken zoals lekken, morsen, bemesten, bestrijdingsmiddelen, afval en ongelukken. Meestal wordt de verontreiniging veroorzaakt door (onvolkomenheden in) ons eigen doen en laten.

Wat is het probleem van bodemverontreiniging?

Bodemverontreiniging wordt vanuit twee invalshoeken als een probleem gezien: risico en stagnatie.

Risico:

Bodemverontreiniging kan tot gevolg hebben dat onze gezondheid nadelig wordt beïnvloed wanneer we eraan worden blootgesteld. Men spreekt dan van het humane risico. Bodemverontreiniging kan ook een nadelige invloed hebben op planten en dieren die op en in de bodem leven. Dit is eveneens het gevolg van blootstelling. Men spreekt dan van het ecologische risico. Bodemverontreiniging kan zich ook via het grondwater in het milieu verspreiden. Het milieu is in eerste instantie de bodem zelf, maar uiteindelijk ook het oppervlaktewater, als gevolg van uitstroming. Men spreekt dan van het verspreidingsrisico.

Stagnatie:

De aanwezigheid van bodemverontreiniging kan bepaalde maatschappelijke processen vertragen: de bouw van woningen en de aanleg van groenvoorzieningen, infrastructuur en bedrijventerreinen.

Maakt het uit wanneer verontreiniging is ontstaan?

Er wordt bij bodemverontreiniging onderscheid gemaakt tussen historische (oude) en nieuwe verontreiniging. Nieuwe verontreiniging is verontreiniging die na 1987 is ontstaan, het jaar dat de Wet bodembescherming van kracht werd. Nieuwe verontreiniging moet, ongeacht de mate van verontreiniging, zo snel en zo volledig mogelijk worden verwijderd. Dit vloeit voort uit de zorgplicht.

Wat is de maat bij bodemverontreiniging?

Bepalend voor de gevolgen van bodemverontreiniging is de concentratie, de hoeveelheid verontreiniging per hoeveelheid grond of grondwater. De concentratie die aanwezig is, wordt door meting bij een bodemonderzoek vastgesteld. Een circulaire bij de Wet bodembescherming onderscheidt voor alle verontreinigingen twee grenswaarden voor de concentratie in de grond en het grondwater: de streefwaarde en de interventiewaarde. De streefwaarde is een lage concentratie, de interventiewaarde een hoge.

Wat betekenen de achtergrondwaarde en streefwaarde?

De streefwaarde markeert de grens tussen schoon en verontreinigd. De bodem is schoon wanneer in zowel de grond als het grondwater de concentratie van alle door de Wet bodembescherming aangewezen stoffen lager is dan de achtergrondwaarde (grond) en de streefwaarde (grondwater). Eigenlijk is schoon niet de juiste omschrijving. Er kan immers wel enige verontreiniging aanwezig zijn. Een betere omschrijving luidt dat bij de achtergrondwaarde en de streefwaarde het humane risico te verwaarlozen is.

Wat betekent de interventiewaarde?

De interventiewaarde markeert de grens tussen verontreinigd en ernstig verontreinigd. Verontreiniging is dus ernstig wanneer de concentratie groter is dan de interventiewaarde. Dit hoeft maar voor één stof in de grond of het grondwater het geval te zijn. Wel moet het tenminste gaan om de concentratie in een zeker bodemvolume. Voor grond is dat 25 kubieke meter (m^3) bodem, voor grondwater 100 kubieke meter bodem. Het hanteren van een minimaal bodemvolume is bedoeld om te voorkomen dat een alleen zeer plaatselijk aanwezige verontreiniging maatgevend wordt voor een hele locatie. Het ligt voor de hand te denken dat ernstige verontreiniging moet worden aangepakt. Dat is echter lang niet altijd zo. Het constateren van ernstige verontreiniging is een sein om na te gaan hoe groot de risico's werkelijk zijn en zo de spoedeisendheid van de bodemsanering te bepalen.

Wanneer is bodemsanering spoedeisend?

Als ernstige verontreiniging is aangetoond, moeten het humane, ecologische en verspreidingsrisico volgens een standaardmethode worden berekend. Het uitgangspunt daarbij is het huidige bodemgebruik. Gestandaardiseerde vormen van bodemgebruik zijn bijvoorbeeld wonen met tuin, openbaar groen en industrie. Bij het humane risico is de blootstelling van mensen aan verontreiniging maatgevend. We kunnen, afhankelijk van het bodemgebruik, op verschillende manieren aan verontreiniging blootstaan. Men spreekt daarbij van blootstellingroutes. Voorbeelden zijn het eten van gewas en het inademen van lucht. Bij het ecologisch risico is het oppervlak van het gebied waarin bepaalde bodemorganismen worden aangetast, maatgevend. Bij het verspreidingsrisico is de toename per jaar van het bodemvolume met een gemiddeld ernstige verontreiniging maatgevend. De uitkomsten van de berekeningen worden getoetst aan normen voor blootstelling, oppervlak en verspreiding. Als de norm wordt overschreden, spreekt men van een actueel risico. De bodemsanering is dan urgent. Er is al sprake van spoedeisendheid als bij één soort risico voor één stof sprake is van een actueel risico.

Wat betekent spoedeisend?

Spoedeisende verontreiniging moet worden gesaneerd. Het woord spoedeisend betekent echter niet: morgen beginnen. Daar waar sprake is van onaanvaardbare risico's moeten deze zo snel mogelijk worden weggenomen. Tot het moment waarop deze risico's met de sanering definitief worden weggenomen, kunnen onaanvaardbare risico's worden beperkt door het nemen van tijdelijke beveiligingsmaatregelen, zoals bedoeld in art 37, lid 3 Wbb.

Het kan enige tijd in beslag nemen om te bepalen wat de precieze oorzaken zijn van de risico's en welke maatregelen nodig zijn om deze risico's weg te nemen. Als indicatie voor de te hanteren termijn waarop de sanering moet aanvangen in het geval van onaanvaardbare risico's geldt daarom de volgende richtlijn: binnen 4 jaar na het afgeven van de beschikking 'ernst en spoed'.

Het bevoegd gezag Wbb stelt het precieze saneringstijdstip vast en stemt dit af op de voorwaarden die locatiespecifieke omstandigheden met zich meebrengen.

Wat is bodemsanering?

Bodemsanering heeft tot doel de risico's te verkleinen. Eén aanpak is het volledig verwijderen en vervangen van grond en het afpompen van grondwater. Deze grondige aanpak is echter technisch niet overal mogelijk en vaak erg duur. Tegenwoordig vervangt men vaak alleen de bovenste meter grond door een schone leeflaag. Een andere aanpak is het in de bodem verlagen van de concentratie schadelijke stoffen, bijvoorbeeld door micro-organismen bepaalde stoffen te laten afbreken. Men noemt dit in-situ reiniging. Een laatste optie is het isoleren (opsluiten) van de verontreiniging, zodat contact en verspreiding niet meer mogelijk zijn.